

Організація освітнього процесу в 2015 / 2016 навчальному році

доповідач: проректор з НПР Павленко В.М.

Нормативно правові документи

- Закон України „Про вищу освіту” (вступив в дію 6 вересня 2014 року)
- Наказ МОН України від 26.06.2015 р. №47, про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік
- Лист МОН України від 26.01.2015 р. №1/9-120 про організацію вивчення гуманітарних дисциплін
- Лист МОН України від 13.03.2015 р. №1/9-162 щодо організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році

Рівні ступені та кваліфікації вищої освіти

Рівні вищої освіти

- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
- перший (бакалаврський) рівень;
- другий (магістерський) рівень;
- третій (освітньо-науковий) рівень;
- науковий рівень

Ступені вищої освіти

- молодший бакалавр;
- бакалавр;
- магістр;
- доктор філософії;
- доктор наук

Рівні ступені та кваліфікації вищої освіти

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається ... у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС...

В ХАІ ОПП бакалавра – 240 кредитів

Рівні ступені та кваліфікації вищої освіти

Магістр - це освітній ступінь, що здобувається ... у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною, або освітньо-науковою програмою.

В ХАІ освітньо-професійна програма – 90 ... 120 кредитів ЄКТС,
освітньо-наукова програма – 120 кредитів ЄКТС.

Освітній процес

Ст. 47. Освітній процес.

Освітній процес - це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться у вищому навчальному закладі через систему науково методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Згідно п.2. ст. 47, „**Положення про організацію освітнього процесу**” затверджуються вченою радою вищого навчального закладу відповідно до законодавства.

Мова викладання у вищих навчальних закладах

Ст. 48. Мова викладання у ВНЗ:

1. Мова викладання у вищих навчальних закладах є державна мова.
2. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності ВНЗ має право прийняти рішення викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами...

Форми навчання у вищих навчальних закладах

Ст. 49. **Форми навчання у вищих навчальних закладах:**

- очна (денна вечірня);
- заочна (дистанційна).

Форми навчання можуть поєднуватись

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Ст. 50. **Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.**

Форми навчання:

- навчальні заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

Види навчальних занять:

- лекція;
- лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття;
- консультація.

Учасники освітнього процесу

Учасники освітнього процесу:

- наукові, науково педагогічно та педагогічні працівники;
- здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються у вищих навчальних закладах;
- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо-професійних програмах;
- інші працівники вищих навчальних закладів

Робочий час науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників

1. Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).
2. Робочий час науково педагогічного працівника включає час виконання ним:
  - навчальної;
  - методичної;
  - наукової;
  - організаційної роботи;
  - інших трудових обов'язків.

Норми часу навчальної роботи у вищих навчальних закладах

Ст. 56. п.2.

Норми часу навчальної роботи у вищих навчальних закладах державної та комунальної форми власності (крім ВНЗ, що мають статус національного або дослідницького) визначаються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Норми часу методичної, наукової, організаційної роботи визначаються вищим навчальним закладом

Норми часу навчальної роботи у вищих навчальних закладах

Ст. 56. п 2

Максимальне навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника не може перевищувати 600 годин на навчальний рік.

Ст. 56. п 3

Види навчальної роботи науково-педагогічних працівників відповідно до посад встановлюються вищим навчальним закладом за погодженням з виборними органами організації профспілки.

Прийом на забуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

**Останній прийом на забуття
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
проводиться у 2016 році.**

Вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста після набрання чинності цим законом прирівнюється до вищої освіти магістра.

Вибіркові навчальні дисципліни

Ст.62. п.1.

Особи які навчаються у вищих навчальних закладах мають **право на вибір навчальних дисциплін** у межах передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, **в обсязі що становить не менш ніж 25% загальної кількості кредитів ЄКТС**, передбачених для даного рівня вищої освіти

Рекомендації щодо організації освітнього процесу

1. Пропозиції до графіку освітнього процесу
2. Рекомендації до змісту навчальних планів

Графік освітнього процесу на 2015/2016 навчальний рік

Підстава:

1. Обсяг освітньо-професійної програми
  - Освітнього ступеня бакалавр – 240 кредитів ЄКТС
  - Освітнього ступеня магістр – 90-120 кредитів ЄКТС
  - Освітнього ступеня спеціаліст – 60-90 кредитів ЄКТС

2. Навантаження одного навчального року становить
  - 60 кредитів ЄКТС

Рекомендації щодо структури та змісту навчальних планів

Бакалавр з нормативним терміном навчання 4 роки.

Семестр	Кількість кредитів ЄКТС			Всього кредитів
	Навчальна робота	Практика	Дипломне проектування	
1	25,5	-	-	60
2	31,5	3	-	
3	25,5	-	-	60
4	31,5	3	-	
5	25,5	-	-	60
6	31,5	3	-	
7	25,5	-	-	60
8	25,5 ; (25,5)*	- ; (3)*	9 ; (6)*	
* - для 6 і 7 факультетів (крім напрямів кафедри 603)				Σ 240

Рекомендації щодо структури та змісту навчальних планів

Спеціаліст з нормативним терміном навчання 1 рік.

Семестр	Кількість кредитів ЄКТС			Всього кредитів
	Навчальна робота	Практика	Дипломне проектування	
9	25,5	-	-	60
10	25,5	3	6	
				Σ 60

Рекомендації щодо структури та змісту навчальних планів

Спеціаліст з нормативним терміном навчання 1,5 роки.

Семестр	Кількість кредитів ЄКТС			Всього кредитів
	Навчальна робота	Практика	Дипломне проектування	
9	25,5	-	-	57
10	31,5	-	-	
11	-	10	23	33
				Σ 90

Рекомендації щодо структури та змісту навчальних планів

Магістр з нормативним терміном навчання 1,5 роки.

Семестр	Кількість кредитів ЄКТС			Всього кредитів
	Навчальна робота	Практика	Дипломне проектування	
9	25,5	-	-	57
10	31,5	-	-	
11	-	10	23	33
				Σ 90

Рекомендації щодо структури та змісту навчальних планів

Магістр з нормативним терміном навчання 2 роки.

Семестр	Кількість кредитів ЄКТС			Всього кредитів
	Навчальна робота	Практика	Дипломне проектування	
9	25,5	-	-	57
10	31,5	-	-	
11	25,0	-	-	63
12	-	8	30	
				Σ 120

Загальні рекомендації

- кількість навчальних дисциплін з урахуванням практик не більше 16, відповідно, до 8 на семестр;
- навчальні дисципліни і практики плануються як правило в обсязі трьох і більше кредитів ЄКТС крім навчальної дисципліни „Іноземна мова” (мінімум 2 кредити ЄКТС);
- **обсяг одного кредиту ЄКТС – 30 годин в навчальних планах 2015/2016 року набору**, тобто в навчальних планах бакалавра, спеціаліста та магістра 2015/2016 року набору;
- в навчальних планах бакалавра 2014, 2013 та 2012 років набору, а також навчальних планах 2014 року набору на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст і освітнім ступенем магістр, 1 кредит ЄКТС – 36 годин;

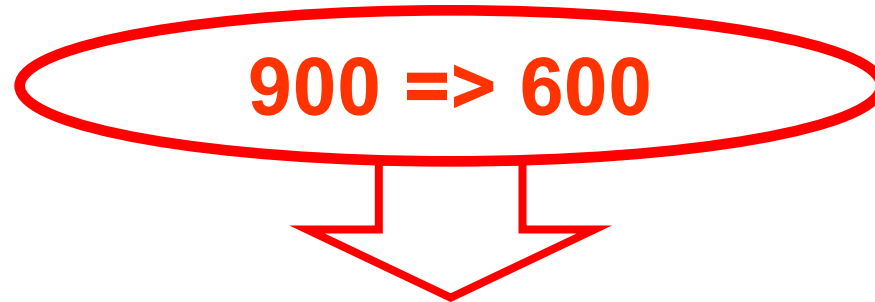
Загальні рекомендації

- кількість аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів ступеня бакалавра повинна становити від 33% до 50%;
- включення до навчальних планів „позакредитних дисциплін” не передбачене Законом України „Про вищу освіту”;
- заняття з фізичної культури організуються в ХАІ як факультатив (до навчальних планів не включаються, форми підсумкового контролю не мають);
- вивчення англійської або іншої іноземної мови планується здійснювати на першому курсі в вигляді аудиторних навчальних занять обсягом 2 кредити ЄКТС в 1 і 2 семестрі, а з третього семестру через факультатив кількістю 4-6 годин на тиждень;

Загальні рекомендації

- загальний обсяг вибірових дисциплін має складати не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС (60 кредитів ЄКТС);
- виділення 25% кредитів ЄКТС на дисципліни за вибором студентів, які в 2015/2016 навчальному році продовжуватимуть здобувати освіту за ОКР бакалавра не є обов'язковим, але бажаним;
- вчена рада ВНЗ має право прийняти рішення не змінювати навчальні плани для здобувачів вищої освіти, ОКР бакалавр, спеціаліст, магістр;
- заплановано поступовий перехід з 900 до 600 годин навчального навантаження на рік науково-педагогічними працівниками.

Штати на кафедрі видаються з урахуванням приведеного контингенту студентів та видів і кількості робіт що виконуються.

1 підхід

Зменшення навчального навантаження за рахунок скорочення аудиторного навантаження.

2 підхід

Збільшення обсягу навчальних дисциплін в кредитах ЄКТС, що приведе до зменшення кількості навчальних дисциплін в семестр.

3 підхід

Внести зміни в норми часу для планування й обліку навчальної роботи.

4 підхід

Інше.

Пропонується поступовий перехід з 900 до 600 годин.

Як?

Поєднання всіх підходів.

Щодо першого підходу

Встановити максимальну кількість аудиторного навчання на тиждень в навчальних планах:

Бакалавра	– 28 (зменшено з 30 годин)
Спеціаліста	– 24
Магістра	– 18

Щодо другого підходу

Кількість навчальних дисциплін на рік – 16
(не більше 8 за семестр)

Обсяг курсової роботи чи курсового проекту - 2 кредити
ЄКТС

Курсова робота, курсовий проект –
окрема позиція в навчальному плані

Щодо третього підходу

перевести п.10 розділу норм часу для планування обліку навчальної роботи (проведення консультацій з навчальних дисциплін протягом семестру) в розділ норм часу для планування й обліку навчально методичної роботи;

згідно п.5 розділу норми часу для планування й обліку навчально методичної роботи (друга половина дня) за супровід навчальних дисциплін, а саме, розробка навчальних програм, екзаменаційних білетів, питань для модульного контролю, перевірка модульних контрольних робіт, підготовка домашніх завдань та ін. Науково педагогічний працівник може зарахувати собі до 25% часу від обсягу аудиторних годин навчального плану дисципліни.

Інше

- встановити 1 КР або 1 КП на семестр, починаючи з 4 семестру;
- встановити максимальну кількість РР та РГР – 4 на семестр.
- кількість екзаменів за семестр не більше 5;
- малочисельні групи (кількість студентів до 15 осіб) об'єднувати на практичних заняттях;
- екзамени проводити для декількох груп разом;
- уніфікувати навчальні плани в циклах нормативних навчальних дисциплін для різних напрямів підготовки.

Встановити наступні норми керування, консультування, рецензування та проведення захисти дипломних проектів (робіт):

ОКР бакалавр (норма до 25 годин на одного студента)

Керівник основним розділом	– 12 годин
Керівник додатковим розділом	– 4 години
Консультант з економічного розділу	– 1 година
Рецензент	– 2 години
Голова та члени ДЕК	– 4 особи по 0,5 годин

Встановити наступні норми керування, консультування, рецензування та проведення захисти дипломних проектів (робіт):

ОКР спеціаліст (норма до 30 годин на одного студента)

Керівник основним розділом	– 12 годин
Керівник додатковим розділом	– 4 години
Консультант з економічного розділу	– 2 години
Консультант з розділу БЖД	– 2 години
Рецензент	– 2 години
Голова та члени ДЕК	– 4 особи по 0,5 годин

Встановити наступні норми керування, консультування, рецензування та проведення захисти дипломних проектів (робіт):

ОКР магістр (норма до 40 годин на одного студента)

Керівник основним розділом	– 18 годин
Керівник додатковим розділом	– 5 години
Консультант з економічного розділу	– 2 години
Консультант з розділу БЖД	– 2 години
Рецензент	– 3 години
Голова та члени ДЕК	– 4 особи по 0,5 годин

Зміст навчальних планів

Гуманітарні на соціально-економічні дисципліни навчального плану підготовки бакалавра

Було у 2014/2015 навчальному році		Пропонується у 2015/2016 навчальному році	
Історія України	3 кр.	Історія та культура України	3 кр.
Історія української культури	2 кр.	Українська мова	3 кр.
Українська мова (за професійним спрямуванням)	3 кр.	Філософія	3 кр.
Філософія	4 кр.	Іноземна мова	4 кр.
Політологія	3 кр.	Гуманітарна дисципліна за вибором студента	3 кр.
Дисципліна за вибором	3 кр.		
Іноземна мова	6 кр.		
	Σ24 кр.		Σ16 кр.

Зміст навчальних планів

Економічні дисципліни			
Було у 2014/2015 навчальному році		Пропонується у 2015/2016 навчальному році	
Економічна теорія	3 кр.	Економіка підприємства	4 кр. (+1 РР)
Економіка та менеджмент підприємства	4 кр.		
	Σ 7 кр.		Σ 4 кр.

Зміст навчальних планів

Цикл професійно орієнтованої і соціально-економічної підготовки навчального плану підготовки **спеціалістів**

1. Інтелектуальна власність

3 кр.

2. Організація та управління виробництвом

3 кр.

(форма контролю – залік)

Цикл професійно орієнтованої і соціально-економічної підготовки навчального плану підготовки **магістрів**

1. Інтелектуальна власність

3 кр.

2. Організація та управління виробництвом

3 кр.

3. Психологія і педагогіка вищої школи

3 кр.

(форма контролю – залік)

Зміст навчальних планів

Цикл природничо-наукової, професійної та практичної підготовки

ОКР спеціаліст БЖД, охорона праці та цивільних захист (форма контролю – залік)	3 кр.
ОКР магістр БЖД, охорона праці та цивільний захист (форма контролю – залік)	3 кр.
Науково-дослідна робота	min 5 кр.
Науково-педагогічне стажування	min 5 кр.
Наукове стажування	min 5 кр.

Завдання та терміни розробки навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік

1. Нові навчальні плани у 2015 році розробляються для студентів 2015 року набору на перший курс підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів.
2. Відповідальними за групу напрямів уніфікувати нормативну складову навчальних планів бакалаврів, спеціалістів і магістрів до 03.04.2015.
3. Погодити з начальником НАВ уніфіковану нормативну складову до 09.04.2015.
4. Розробити до 25.04.2015 навчальні плани для всіх років набору студентів.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!